

GEZAMENLIJKE ONTWIKKELING VAN AGRO-ECOLOGIE

GETUIGENIS VAN **JOS DEPOTTER**

MANAGER IN DE BAN VAN AGRO ECOLOGIE

«Ik zie agro-ecologie als een kruising tussen conventionele en biologische landbouw waarbij geen kunstmest wordt gebruikt en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen sterk wordt teruggedrongen. Het idee is dat de bodem het werk voor ons doet: het leven in de bodem helpt ziekten te bestrijden en de planten te voeden. Ik zit in de overgang, we zijn er nog niet want mijn bodem kan nog niet alles zelf aan.»

KERNFASEN IN HET BEDRIJF

2003

Stopzetting van de varkenshouderij

2010

Aankoop van materiaal dat meer rekening houdt met het bodemleven: cultivator met rechte tanden, directzaaimachine 'Carrier drill'

2018

Stopzetting van de teelt van suikerbieten

2021

Veldproeven met het gebruik van melkzuurbacteriën

1998

Installatie op de familieboerderij (3e generatie)

2007

Begin van niet kerende grondbewerking, toepassen van groenbedekkers, toename van organische bemesting

2012

Introductie van klaver in de rotatie

2020

Stoppen met het gebruik van fungiciden, insecticiden en groeiregulators

STRUCTUUR VAN HET BEDRIJF

MEDEWERKERS:

Depotter Jos 100%
Beuselinck Els 100%

OPPERVLAKKEN:

totale oppervlakte: 116 ha
13,5 ha veldbonen
32 ha zomertarwe 10 ha zomertarwe
3,5 ha zomergerst
19ha zomerspelt
40 ha onder 5-jarige beheerovereenkomsten met de Vlaamse Landmaatschappij: gras- en bloemstroken

VERKOOP PRODUCTIE:

6,5 t zomergranen + 9,5 t granen + 5,5 t gedroogde erwten (4 ton koolzaad)

FYSIEKE CONTEXT

Vlaamse kuststrook met invloed van het kustklimaat
zeer vlakke percelen sterke blootstelling aan de wind; textuur: zware kleiige bodems

AGRO-ECOLOGISCHE PRAKTIJKEN

- ▶ Directe inzaai
- ▶ Vermindering van het gebruik van chemische meststoffen (100% stopzetting in 2021)
- ▶ Aankoop van drijfmest drijfmest van naburige bedrijven
- ▶ Plantaardige productie zonder chemische gewasbescherming (fungiciden, insecticiden, groeiregulators)
- ▶ Experimenteren met eigen gemaakte compostthee en melkzuurbacteriën

PERSOONLIJKE BEWEEGREDEKEN

- ▶ Het voortbestaan van het familiebedrijf verzekeren
- ▶ Verbetering van de arbeidsomstandigheden van het echtpaar (arbeidstijd)
- ▶ De afhankelijkheid van externe partners verminderen
- ▶ Conventionele grondbewerking (ploegen en rotores) en ziektebestrijding worden te duur
- ▶ Leven in harmonie met de natuur, leven terug geven aan de bodem

WAT DE VERANDERING VAN PRAKTIJKEN IN DE HAND HEEFT GEWERKT

- ▶ De aankoop van de directzaaimachine
- ▶ Het gebruik van compostthee
- ▶ Je eigen zaaizaden produceren
- ▶ Opslag van de oogsten op het landbouwbedrijf
- ▶ Hoge grondkosten dwingen tot opbrengst met minimale inputs

WWW.TRANSÆ.EU

Interreg
France-Wallonie-Vlaanderen
TRANSÆ

EEN PRAKTIJK IN DE KIJKER

ZOMERGRANEN PRODUCEREN MET WEINIG CHEMISCHE INPUT EN ZONDER DE GROND TE BEWERKEN

«Ik kies het tijdstip voor de werkzaamheden aan de gewassen volgens het ritme van het bodemleven, zowel bij het zaaien als bij de bemesting. Nu doen we het zo, elk jaar evalueren we onze praktijken en passen we aan indien nodig.»

DOELSTELLINGEN

- ▶ Bij de teelt zo weinig mogelijk chemische middelen te gebruiken (insecticiden, fungiciden, regulatoren, kunstmeststoffen)
- ▶ De bodemkoolstof verhogen om het bodemleven te versterken
- ▶ Verbetering van de bodemstructuur om de bodembewerking te vergemakkelijken bij directzaai

ADVIES

- ▶ Het hele jaar door het bodemleven en

BESCHRIJVING

Ik wil overschakelen op zomergewassen zonder bestrijdingsmiddelen. Deze gewassen zijn gunstiger voor goede oogstomstandigheden, die belangrijk zijn om de grond in mijn zware, zeer kleiige grond niet te beschadigen. Ik ben ook gestopt met de teelt van wintergranen wegens waterstagnatieproblemen die ongunstig zijn voor direct zaaien en resistente duist in de herfst, die ik niet heb voor zomergranen. Zomergewassen zijn ook gemakkelijker te bemesten met drijfmest: de bodem is warmer wanneer de mest wordt uitgereden en de activiteit van het bodemleven is dan op gang gekomen.

Ik doe mijn directzaai wanneer de grond droog is en opwarmt: het bodemleven moet actief zijn, de zaden moeten snel ontkiemen zodat emelten en slakken weinig kans hebben om het hoofdgewas te schaden (het gewas moet snel opkomen en blijven groeien). Ik gebruik mijn eigen boerderijzaden. Ik bewerk mijn grond één keer met de directzaaimachine om een kleine grondbewerking te hebben, leeg, en een tweede keer met het zaad. Zo kan ik de zaadlijn openen in mijn zeer zware grond.

Ik bemest alleen met varkensmest van naburige boeren. De granen worden bemest in de eindkiemfase. In 2 jaar tijd heb ik het gebruik van insecticiden en herbiciden gereduceerd tot nul. Alleen de chemische onkruidbestrijding met glyfosaat wordt gehandhaafd in een dosis van 3,5 l/ha. In de oogsttijd wordt het stro verhaakseld en op de grond achtergelaten om het bodemleven te voeden.

In 2019 ben ik begonnen met het testen van compostthee en vervolgens in 2021 met melkzuurbacteriën die op de boerderij zijn gemaakt en die gemakkelijker opslaan. Ik gebruik ze voor hun effect op de algemene gezondheid van de bodem en dus van de planten. Zij helpen het type bacteriën in de bodem te verschuiven naar gewasvriendelijke bacteriën.

Met deze praktijken heb ik een daling van de opbrengst gehad, maar geen daling van het inkomen, dankzij mijn lagere kosten.

KERNPRESTATIES VAN DEZE PRAKTIJKEN VANUIT AGRO-ECOLOGISCH STANDPUNT

> ECONOMISCHE PRESTATIES

- ▶ Inkomensbehoud: de daling van de omzet wordt gecompenseerd door een verlaging van de productiekosten (chemische input, brandstof, mechanisatiekosten)

> SOCIALE PRESTATIES

- ▶ Verbetering van de arbeidsomstandigheden: arbeidstijd, motivatie
- ▶ Overdracht: voorbereiding van de bodem voor toekomstige generaties

> AGRONOMISCHE PRESTATIES

- ▶ Verbetering van de bodemvruchtbaarheid door organische meststoffen, direct zaaien, gewasresten, melkzuurbacteriën
- ▶ Grond gemakkelijker te bewerken

- ▶ Toename van het aantal regenwormen

- ▶ Verbeterde weerbaarheid van de bodem tegen klimaatschommelingen (droogte in de lente/zomer/herfst/hevige regenval in de winter)

> MILIEU-PRESTATIES

- ▶ Gebruik van organische meststoffen, met meer respect voor de biodiversiteit
- ▶ Bestrijding van erosie door wind en regen
- ▶ Vermindering van bronnen van chemische verontreiniging en van broeikasgasemissies
- ▶ Koolstofopslag
- ▶ Behoud en verfraaiing van het bodemleven (gezondheid, biodiversiteit)

KERNINFORMATIE:

- ▶ 100% zomerteelt vanaf 2021
- ▶ Geen fungicide, insecticide, groeiregulator
- ▶ Chemische onkruidbestrijding: 3,5 l/ha glyfosaat
- ▶ 100% organische bemesting, mest van naburige landbouwers
- ▶ Gebruik van melkzuurbacteriën om de mest te verrijken
- ▶ Vervaardiging van melkzuurbacteriën op de boerderij
- ▶ Direct zaaien: in de zware bodem is het noodzakelijk om 2 maal met de directzaaimachine te passeren (eerste maal zonder zaaizaad om de zaaigeul te openen)
- ▶ Grondbewerking met minimale bodemverdichting

VOOR WIE ER MEER OVER WIL WETEN:

▶ INAGRO

Franky Coopman
franky.coopman@inagro.be

Jos Depotter

Jos.depotter@gmail.com

Interreg
France-Wallonie-Vlaanderen
TRANSÆ

Avec le soutien de
la

Wallonie